

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 4/19

Luxembourg, 22. januar 2019

Sodba v zadevi C-193/17
Cresco Investigation GmbH/Markus Achatzi

Odobritev plačanega dela prostega dne v Avstriji na veliki petek samo delavcem, ki pripadajo nekaterim cerkvam, pomeni diskriminacijo na podlagi vere, ki je s pravom Unije prepovedana

Dokler Avstrija ne spremeni svoje zakonodaje in vzpostavi enakega obravnavanja, mora zasebni delodajalec pod nekaterimi pogoji tudi drugim delavcem odobriti plačan dela prost dan na veliki petek

V Avstriji (kjer večina prebivalstva pripada Rimskokatoliški cerkvi) je veliki petek plačan dela prost dan samo za pripadnike protestantskih cerkva augsburške in helvetske veroizpovedi, Starokatoliške cerkve ter Evangeličansko-metodistične cerkve. Namen te posebne ureditve je pripadnikom teh cerkva omogočiti prakticanje njihove veroizpovedi na ta praznik, ki je zanje posebej pomemben, ne da bi se morali za to z delodajalcem dogovoriti za koriščenje dneva dopusta.

Če pripadnik ene od teh cerkva na ta dan dela, ima pravico do dodatnega nadomestila za dela prost dan.

Markus Achatzi je zaposlen v družbi Cresco Investigation, agenciji zasebnih detektivov, in ni pripadnik nobene od obravnavanih cerkva. Meni, da je bil diskriminatorno prikrajšan za nadomestilo za dela prost dan za delo, ki ga je opravil 3. aprila 2015, na veliki petek, in iz tega naslova od svojega delodajalca zahteva plačilo nadomestila.

Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija), ki odloča o tem sporu, Sodišče sprašuje o združljivosti zadevne avstrijske zakonodaje s prepovedjo diskriminacije na podlagi vere, ki je določena s pravom Unije¹.

Sodišče je v sodbi s tega dne ugotovilo, da nacionalna zakonodaja, kakršna je obravnavana – ki določa, prvič, da je veliki petek dela prost dan le za delavce, ki so pripadniki nekaterih krščanskih cerkva, in drugič, da imajo samo ti delavci, če morajo na ta dela prosti delati, pravico do dodatnega nadomestila – uvaja neposredno diskriminacijo na podlagi vere.

Take zakonodaje ni mogoče upravičiti niti na podlagi nujnih ukrepov za ohranitev pravic in svoboščin drugih niti na podlagi posebnih ukrepov, katerih cilj je nadomestiti prikrajšanost, povezano z vero.

Dokler Avstrija za to, da bi vzpostavila enako obravnavanje, ne spremeni svoje zakonodaje, mora zasebni delodajalec, za katerega velja ta zakonodaja, tudi drugim delavcem dati pravico do dela prostega dne na veliki petek, če so ti delodajalca predhodno zaprosili, da jim tega dne ne bi bilo treba delati, in tem delavcem posledično priznati pravico do dodatnega nadomestila poleg plačila za delo, opravljeno tega dne, če navedeni delodajalec tej prošnji ni ugodil.

¹ Kakor je določena s členom 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in z Direktivo Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).

Glede obstoja neposredne diskriminacije na podlagi vere je Sodišče ugotovilo, da avstrijska zakonodaja uvaja različno obravnavanje, ki neposredno temelji na veri delavcev. Merilo razlikovanja, ki je uporabljeno v tej zakonodaji, izhaja namreč neposredno iz pripadnosti delavcev neki veri.

Poleg tega je učinek te zakonodaje različno obravnavanje primerljivih položajev glede na vero. Sodišče je v zvezi s tem med drugim navedlo, da za to, da se delavcu, ki je pripadnik ene od obravnavanih cerkva, na veliki petek odobri dela prost dan, ni določen pogoj, da mora delavec tega dne izpolniti neko versko obveznost, temveč zgolj to, da navedeni delavec formalno pripada eni od teh cerkva. Ta delavec lahko tako na ta dela prosti dan prosto razpolaga s časom in ga nameni na primer počitku ali prostočasnim dejavnostim.

Glede morebitnih utemeljitev te neposredne diskriminacije je Sodišče navedlo, da je cilj odobritve dela prostega dne delavcem, ki so pripadniki ene od obravnavanih cerkva, na veliki petek upoštevanje posebnega pomena, ki ga imajo verska praznovanja, povezana s tem dnevom, za pripadnike teh cerkva. Vendar po mnenju Sodišča **ni mogoče šteti, da je zadevna zakonodaja nujna za varstvo svobode vere.**

Možnost delavcev, ki ne pripadajo obravnavanim cerkvam, da praznujejo verski praznik, ki ne sovпада z nobenim od skupnih dela prostih dni v Avstriji, v avstrijskem pravu namreč ni upoštevana z odobritvijo dodatnega dela prostega dne, temveč predvsem v okviru dolžnosti skrbnosti delodajalcev v razmerju do njihovih zaposlenih, kar zadnjenavedenim po potrebi omogoča pridobitev pravice do tega, da so z dela odsotni toliko časa, kolikor je potrebno za izpolnitev nekaterih verskih obredov.

Prav tako ni mogoče šteti, da zadevna avstrijska zakonodaja vsebuje posebne ukrepe, katerih namen bi bil nadomestiti prikrajšanje, povezano z vero, ob upoštevanju načela sorazmernosti in, kolikor je to mogoče, načela enakosti.

Zadevne določbe namreč delavcem, ki so pripadniki ene od obravnavanih cerkva, na veliki petek omogočajo obdobje 24-urnega počitka, medtem ko so delavci, ki so pripadniki drugih ver, katerih pomembni prazniki niso med skupnimi dela prostimi dnevi v Avstriji, za to, da bi opravili verske obrede, povezane s temi prazniki, lahko z dela odstotni le z dovoljenjem, ki jim ga da njihov delodajalec v okviru dolžnosti skrbnosti. Iz tega izhaja, da zadevni ukrepi presegajo to, kar je nujno za nadomestitev takega domnevnega prikrajšanja, in uvajajo različno obravnavanje delavcev s primerljivimi verskimi obveznostmi, ki ne zagotavlja, kolikor je to mogoče, spoštovanja načela enakosti.

OPOZORILO: Vprašanje za predhodno odločanje omogoča sodiščem držav članic, da glede spora, ki jim je bil predložen v odločanje, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali pa mu predlagajo, da odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Naloga nacionalnega sodišča je odločiti o zadevi v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba enako zavezuje druga nacionalna sodišča, ki imajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.